

SIILINJÄRVEN LUKIO

Opiskeluhoitosuunnitelma 2019

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Opiskeluhoiltoa ja opiskeluhoiltoisuunnitelmaa ohjaavat säädökset	4
3	Opiskeluhoillon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoiltopalvelut	4
4	Yhteisöllinen opiskeluhoilto	6
4.1	Toimenpiteet yhteisöllisyyden edistämiseksi	6
4.2	Toimenpiteet opiskeluyhteisön ja ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi	7
4.3	Toimenpiteet opiskelijoiden ja hoiltoajien osallisuuden vahvistamiseksi	8
4.4	Oppilaitoskohtaisen opiskeluhoiltoiryhmän toiminta ja yhteistyötahot	8
4.5	Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen	9
4.6	Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen	9
4.6.1	Päihteiden käyttöön puuttuminen	9
4.6.2	Tupakkatuotteiden käyttöön puuttuminen	10
4.7	Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä .	11
4.7.1	Opiskelijan suojaaminen väkivallalta	11
4.7.2	Opiskelijan suojaaminen kiusaamiselta	11
4.7.3	Opiskelijan suojaaminen häirinnältä	12
4.8	Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa	13
5	Yksilökohtainen opiskeluhoilto	13
5.1	Kuraattori- ja psykologipalvelut	14
5.2	Kouluterveydenhoilto	15
5.3	Moniammatillinen asiantuntijaryhmä (MOR)	16
5.4	Opiskeluhoilto kertomuksen laatiminen ja säilytys	16
5.5	Muut yhteistyötahot opiskelijan yksilöllisten tukitoimien järjestämiseksi	17
5.5.1	Huoltoajat	17
5.5.2	Opintojen ohjaus ja tukitoimet	18
5.5.3	Etsivä nuorisotyö	18
5.5.4	Lastensuojelu	19
5.5.5	Poliisi	19
6	Opiskeluhoiltoisuunnitelman toteuttaminen, seuraaminen ja arviointi	19
7	Liitteet	21

1 Johdanto

Opiskeluhoolto on toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. (Oppilas- ja opiskeluhoitolaki (1287/2013)).

Lähtökohtana on ennaltaehkäisevä opiskeluhooltotyö, joka huolehtii psyykkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta sekä koulun kriisityöstä. Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden edistäminen on jatkuvaa, ja sitä arvioidaan määräajoin. Tässä työssä merkittävässä roolissa ovat Siilinjärven kunnan oppilashuoltoa ohjaava oppilashuollon ohjausryhmä ja lukion yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä

Opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa Siilinjärven kunnan alueella toimivien oppilaitosten opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen kartoittamisesta ja arvioinnista. Ohjausryhmän kokoonpanon ja jäsenet nimeää sivistyslautakunta.

Lukion yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä vastaa lukion opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmän keskeinen tehtävä on koulu yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen ja kehittäminen. Lukion yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän toiminnasta tiedotetaan kunkin lukuvuoden alussa opiskelijoille, huoltajille ja henkilökunnalle. Koulu yhteisön hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvistä asioista tiedotetaan myös lukuvuoden aikana.

Tämä opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laadittu Siilinjärven lukion opiskeluhooltosuunnitelma on tehty yhteistyössä Siilinjärven lukion henkilöstön, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

2 Opiskeluhoiltoa ja opiskeluhoiltosuunnitelmaa ohjaavat säädökset

Opiskeluhoiltoa ohjaavat seuraavat lait ja säädökset:

Lukiolaki (714/2018) ja lukion opetussuunnitelman perusteet.

Oppilas- ja opiskeluhoiltolaki (1287/2013) ja laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta (886/2017).

Terveydenhoiltolaki (1326/2010).

Lastensuojelulaki (417/2007).

Opetushallitus antaa opetussuunnitelman perusteissa määräykset opiskeluhoiltosuunnitelman laatimisesta (Oppilas- ja opiskeluhoiltolaki (1287/2013)).

Lukion opetussuunnitelman perusteiden (2015) mukaan oppilaitoksen opiskeluhoiltosuunnitelmassa kuvataan seuraavat asiat:

- 1) Opiskeluhoillon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoiltopalvelut;
- 2) Yhteisöllinen opiskeluhoilto ja sen toimintatavat, mihin sisältyvät myös:
  - a) Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä,
  - b) Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa;
- 3) Yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestäminen;
- 4) Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa;
- 5) Opiskeluhoiltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.

3 Opiskeluhoillon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoiltopalvelut

Opiskeluhoillon ohjausryhmä seuraa ja arvioi opiskeluhoillon kokonaistarvetta ja palvelujen riittävyttä Siilinjärven alueen oppilaitoksissa.

Lukion opiskeluhoiltoryhmä arvioi lukion opiskeluhoillon kokonaistarvetta lukuvuosittain ja tarvittaessa useamminkin mm. valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulosten, opiskelijakyselyiden sekä henkilökunnan kanssa käytävien keskustelujen perusteella. Kokonaistarpeen määrä pyritään ennakoimaan aiempien vuosien kokemusten perusteella. Yksilökohtaista opiskeluhoillon tarvetta arvioidaan jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, erityisen

tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden poissaoloja ja opintojen etenemistä ja ovat keskeisessä roolissa tässä arvioinnissa.

Siilinjärven lukion opetussuunnitelman mukaiset opiskelijahuoltopalvelut pitävät sisällään kuraattorin, opiskelijaterveydenhuollon ja psykologin palvelut. Opiskeluhooltopalvelut järjestetään koulun tiloissa ja ne toimivat pääosin ajanvarausperiaatteella. Opiskeluhoollon palveluista tiedotetaan opinto-oppaassa, Wilmassa ja koulun kotisivuilla, ja toimijat esittävät lukuvuosittain uusille opiskelijoille oppitunneilla. Opiskelija voi aina halutessaan varata ajan edellä mainittuihin palveluihin oma-aloitteisesti. Opiskelijoita ohjataan palveluihin aktiivisesti myös oppilaitoksen henkilökunnan toimesta.

Opiskelijan käytettävissä olevat opiskeluhoollon palvelut (lukuvuoden 2018 – 2019 tilanne):

- **Kouluterveydenhoitaja** on lukion opiskelijoiden käytettävissä kahtena päivänä viikossa. Muina päivinä opiskelijat voivat kiireellisissä tapauksissa kääntyä yläkoulun terveydenhoitajan tai perusterveydenhuollon puoleen.
- **Koululääkäri** huolehtii nuorten määrääkäs- ja kutsuntatarkastuksista. Muu terveydenhuolto järjestetään perusterveydenhuollossa, joka on täysi-ikäiselle maksullista.
- **Kuraattori** on tavoitettavissa lukiolla puoli työpäivää viikossa. Tällä ajalla hän on lukion noin kolmen sadan opiskelijan käytettävissä ja muina päivinä muissa Siilinjärven toisen asteen oppilaitoksissa. Kaikkiaan kuraattorilla on vastuullaan noin 1150 toisen asteen opiskelijaa.
- **Psykologipalvelut** ovat käytettävissä yhtenä koulupäivänä viikossa. Tuona päivänä psykologi on lukion noin kolmen sadan opiskelijan käytettävissä ja muina päivinä Siilinjärven toisen asteen oppilaitoksissa. Kaikkiaan psykologilla on vastuullaan noin 1150 toisen asteen opiskelijaa. Lisäresurssille olisi tarvetta.

Opiskeluhoollon palveluita on tärkeää kohdentaa myös lukion yhteisölliseen opiskeluhooltoon ja opiskeluhoollon kehittämiseen. Tämä edellyttää riittävää resurssointia opiskeluhoollon palveluiden tarjontaan.

4 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. (Oppilas- ja opiskeluhoitolaaki (1287/2013).)

Siilinjärven lukion opiskeluhoollon kokonaisuudesta tiedotetaan koulun kotisivuilla, opintooppaassa ja Wilmassa. Lukion opiskeluhoitosuunnitelma on luettavissa kotisivuilla. Opiskelijat saavat tietoa myös ryhmänohjauksissa ja opiskeluhoollon toimijoiden oppitunneilla. Huoltajille tiedotetaan vanhempainilloissa ja erillisillä tiedotteilla.

4.1 Toimenpiteet yhteisöllisyyden edistämiseksi

Siilinjärven lukiossa yhteisöllisyyttä edistetään mm. seuraavalaisella toimintakulttuurilla ja toimenpiteillä:

- myönteinen ja kannustava opiskeluilmapiiri
- ryhmänohjaajien aktiivinen toiminta
- koko koulun yhteiset tilaisuudet, kuten juhlat ja liikuntatapahtumat
- teemapäivät esimerkiksi erilaisuuden hyväksymisestä ja suvaitsevaisuudesta
- opiskeluhoollon toimijoiden osallistuminen lukion toimintaan
- tutustumispäivä lukion aloittaville opiskelijoille
- tutor-toiminta
- opiskelijakuntatoiminta ja palautteen kerääminen opiskelijoilta
- kerhot ja projektit
- henkilökunnan koulutukset ja yhteisten toimintatapojen määrittely.

4.2 Toimenpiteet opiskeluyhteisön ja ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

Tilojen siisteydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Koulukeskuksessa toimii sisäilmaryhmä, jonka vastuulla on seurata ja varmistaa tilojen turvallisuus ilmanlaadun osalta. Esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan tilojen suunnittelussa ja käytössä.

Koulukiinteistössä toimii yhteinen turvallisuusryhmä, jonka toimesta on laadittu turvallisuussuunnitelma. Turvallisuusryhmä suunnittelee ja toteuttaa lukuvuosittaiset pelastusharjoitukset sekä henkilöstön koulutukset.

Toimenpiteitä Siilinjärven lukion opiskelijoiden terveyden edistämiseksi ovat mm.

- kouluterveyskyselyiden hyödyntäminen opiskeluhuollon toimintojen suunnittelussa
- teemapäivät esimerkiksi terveyttä edistävästä elämäntavoista ja ergonomiasta
- opiskeluhuollon toimijoiden toteuttamat oppitunnit
- liikunnallisuuden lisääminen osaksi opiskeluympäristöä ja koulupäivää (Liikkuva opiskelu -hanke)
- laadukas kouluterveydenhuolto
- terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö
- stressinhallintakurssi ja rentoutusryhmä
- laadukas ja monipuolinen kouluruoka.

Tapaturmia ehkäistään opetuksen ja tilaisuuksien ennakkosuunnittelulla ja riskiarvioinneilla. Koulun ulkopuolisesta toiminnasta tehdään aina asianmukainen suunnitelma ja päätös. Henkilökunnan ja opiskelijoiden ensiaputaitoja kehitetään ja ylläpidetään opetuksessa ja koulutuksilla. Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan SPR:n ensiapukursseille.

Lukion opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta arvioidaan lukuvuosittain opiskeluhuoltoryhmän toimesta. Arviointia ohjaa ja arviointitietoa kerää kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä. Tämän lisäksi laajempi oppilaitoksen turvallisuuden ja hyvinvoinnin selvitys toteutetaan muutaman vuoden välein viranomaisyhteistyönä, johon kuuluvat terveystarkastaja, työterveyden edustajat, opiskeluhuollon toimijat sekä opiskelijaedustajat.

4.3 Toimenpiteet opiskelijoiden ja huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi

Opiskelijoiden osallisuutta vahvistetaan kannustamalla ja ohjaamalla heitä opiskelijakunnan toiminnassa. Opiskelijoita kuullaan lukuvuosittaisessa ja pidemmän aikavälin suunnittelussa, kuten esimerkiksi opetussuunnitelmatyössä. Opiskelijoilta kerätään lukuvuosittain palautetta ja kehittämisideoita kyselyillä, joissa selvitetään mm. yhteisöllisyyden ja opiskeluhoollon palveluiden laatua.

Yhteistyötä huoltajien kanssa vahvistetaan tiedottamalla lukion toiminnasta eri kanavien kautta. Kaikilla vuosikursseilla järjestetään huoltajien illat, joissa pyritään luomaan tilaisuuksia tasavertaiseen vuorovaikutukseen huoltajien ja henkilöstön kesken. Opiskeluhoollon toimijat osallistuvat ainakin ensimmäisen vuoden opiskelijoiden huoltajien iltaan. Siilinjärven lukiossa toimii vanhempainyhdistys, jonka kanssa lukion opiskeluhooltoryhmä tekee yhteistyötä.

4.4 Oppilaitoskohtaisen opiskeluhooltoryhmän toiminta ja yhteistyötahot

Oppilaitoskohtaiseen opiskeluhooltoryhmään (LOR) kuuluvat Siilinjärven lukiossa rehtori, apulaisrehtori, erityisopettaja, kuraattori, opinto-ohjaaja, psykologi ja terveydenhoitaja sekä lukion opiskelijaterveydenhuollosta vastaava lääkäri. Ryhmä kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa suunnittelemaan ja arvioimaan oppilaitosyhteisön hyvinvointia edistävää toimintaa sekä kotien ja koulun välistä yhteistyötä. Lukion opiskeluhooltoryhmää johtaa rehtori.

Lukion opiskeluhooltoryhmä keskittyy tapaamisissaan ajankohtaisten asioiden lisäksi ennalta sovittuihin teemoihin ja kutsuu sen perusteella vierailijoita kokouksiinsa. Ryhmässä käsitellään esimerkiksi vuosiluokan yleistä tilannetta yhdessä ryhmänohjaajien kanssa tai suunnitellaan jotakin lukion yhteistä tapahtumaa opiskelijaedustajien kanssa. Kevätlukukauden lopulla ryhmä arvioi kulunutta lukuvuotta sekä suunnittelee seuraavan lukukauden toimintaa.

Lukion opiskeluhooltoryhmä tekee aktiivista yhteistyötä nuorisotoimen, kunnan päihdetyön ja seurakuntien kanssa. Näiden yhteistyökumppanien edustajia kutsutaan säännöllisesti opiskeluhooltoryhmän kokouksiin, ja toteutetaan yhteistyössä lukion tilaisuuksia. Poliisin kanssa toteutetaan ennaltaehkäisevää työtä liikenne-, päihde- ja turvallisuusasioissa.

4.5 Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Opiskelujen etenemisen kannalta säännöllinen osallistuminen opetukseen on välttämätöntä. Poissaolojen ehkäisemisessä keskeisintä on opiskelijan oman opiskelumotivaation tukeminen. Opetukseen osallistumista seurataan ja poissaolot kirjataan välittömästi, jotta niitä ei pääse kertymään liikaa. Jos poissaoloja on paljon tai niiden syy on epäselvä, käy ensisijaisesti ryhmänohjaaja keskustelun opiskelijan kanssa. Jos poissaolojen taustalla vaikuttaa olevan opiskeluhuollollisia tekijöitä, ohjaa ryhmänohjaaja opiskelijaa opiskeluhuollon palveluiden piiriin tai kutsuu koolle moniammatillisen asiantuntijaryhmän. Alaikäisen poissaoloista ryhmänohjaaja ottaa yhteyttä huoltajaan.

Ryhmänohjaaja tiedottaa ohjausryhmäänsä poissaoloihin liittyvissä asioissa säännöllisissä ryhmänohjaustuokioissa. Ryhmänohjaajat haastattelevat opiskelijat ensimmäisen opiskeluvuoden aikana yksilöllisesti, jolloin käsitellään myös opiskelumotivaatiota ja opiskeluun osallistumista sekä mahdollisia poissaoloihin liittyviä ongelmia.

4.6 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen

Siilinjärven lukio tukee opiskelijoiden päihteettömyyttä ja savuttomuutta ja toteuttaa terveyttä edistäviä elämäntapoja vahvistavia tilaisuuksia. Lukio tekee yhteistyötä kunnan päihdetyöntekijän kanssa ja hyödyntää hänen ammattitaitoaan muun muassa vanhempainilloissa. Kouluterveyskyselyn tuloksia käytetään taustamateriaalina kun suunnitellaan lukion tasolla toimenpiteitä päihteettömyyden tukemiseksi.

Ryhmänohjaajan keskusteluissa käsitellään mahdollista päihteiden käyttöä. Jos opiskelijan päihteiden käyttö aiheuttaa huolta, ohjaa ryhmänohjaaja opiskelijaa aktiivisesti opiskeluhuollon palveluiden piiriin.

4.6.1 Päihteiden käyttöön puuttuminen

Lukion järjestyssääntöjen mukaan päihteiden käyttäminen ja päihteiden vaikutuksen alaisena oleminen on koulun tiloissa, tilaisuuksissa ja koulun ulkopuolisessa toiminnassa kielletty. Mikäli kouluaikana tai koulutyöhön liittyvissä tilaisuuksissa kuitenkin havaitaan opiskelija alkoholin tai muiden päihteiden vaikutuksen alaisena, toimitaan seuraavasti:

- a) Varmistetaan, ettei opiskelija ole vaaraksi itselleen eikä muille. Tarvittaessa otetaan yhteys hätäkeskukseen ja annetaan ensiapua. Opiskelijaa pyydetään poistumaan opetustilanteesta, minkä jälkeen hänet haastatellaan mahdollisuuksien mukaan kahden aikuisen läsnä ollessa. Opiskelijaa ei jätetä tässä vaiheessa yksin.
- b) Päihteet pyritään takavarikoimaan pyytämällä opiskelijaa itseänsä tyhjentämään taskunsa ja laukkunsa. Opiskelijalle luovutetut säilytystilat on mahdollista tarkistaa opiskelijan läsnä ollessa hänen suostumuksellaan.
- c) Alaikäisen opiskelijan ollessa kyseessä otetaan välittömästi yhteyttä huoltajaan, jota pyydetään noutamaan opiskelija kotiin. Jos huoltajaan ei saada yhteyttä, hänet toimitetaan ajankohdan ja terveydentilan mukaan joko terveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen. Koulun työntekijä ilmoittaa asiasta lastensuojeluviranomaisille. Täysikäisen opiskelijan kohdalla varmistetaan keskustelemalla tämän kunto ja suunnitelmat koululta lähdettäessä. Opiskelijan luvalla voidaan ottaa yhteys lähiomaiseen. Tarvittaessa soitetaan hätänumeroon 112.
- d) Akuutin tilanteen ratkeamisen jälkeen asiaa käsitellään opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, ryhmänohjaajan, opiskelijahuollon ja mahdollisten muiden toimijatahojen kesken. Jatkotoimenpiteistä tehdään selkeä suunnitelma, jonka toteuttamiseen asianomaiset sitoutuvat. Mahdollisista kurinpitotoimista päättää rehtori opiskelijaa kuultuaan.

Hätänumeroon tulee aina soittaa, jos päihtyneelle opiskelijalle tai ulkopuolisille on päihtymyksestä seurannut vaaratilanne tai jos epäillään päihteiden välitystä tai myyntiä.

4.6.2 Tupakkatuotteiden käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden käyttäminen koulun tiloissa, tilaisuuksissa ja koulun ulkopuolisessa toiminnassa on kielletty lukion järjestyssäännöissä. Hallussapito on kielletty alle 18-vuotiailta.

Mikäli kouluaikana tai koulutyöhön liittyvissä tilaisuuksissa kuitenkin havaitaan opiskelijan käyttävän tai pitävän hallussa tupakkatuotteita, toimitaan seuraavasti: Opiskelijaa kehoitetaan poistumaan opetus- tai muusta tilanteesta, ja tehdään tästä merkintä Wilmaan. Ryhmänohjaaja käy keskustelun opiskelijan kanssa ja ilmoittaa asiasta huoltajille. Alle 18-

vuotialta voidaan ottaa tupakkatuotteet koulupäivän ajaksi haltuun, jos opiskelija suostuu. Tarkastusta tai väkisin poisottamista ei voi tehdä. 18 vuotta täyttäneiltä tuotteita ei voi ottaa haltuun. Jos ne ovat näkösällä tai häiritsevät muutoin koulun toimintaa, käsitellään tilannetta kurinpidollisena asiana.

4.7 Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinältä

Opetuksen järjestäjän velvollisuutena on varmistaa opiskeluympäristön turvallisuus, mutta myös kaikki koulu yhteisön jäsenet vaikuttavat omalla toiminnallaan siihen. Turvallisuuden edistäminen pohjautuu lukion toimintakulttuuriin, joka ohjaa empaattisuuteen ja suvaitsevaisuuteen.

4.7.1 Opiskelijan suojaaminen väkivallalta

Opiskelijaan kohdistuva väkivallan uhka voi tulla koulu yhteisön sisä- tai ulkopuolelta. Väkivallan tai sillä uhkailun suhteen Siilinjärven lukiossa on nollatoleranssi. Väkivaltaa tai sen uhkaa havainneen tulee aina puuttua asiaan ja ottaa tarvittaessa yhteys hätäkeskukseen. Tarkemmat toimintaohjeet väkivalta- ja uhkatilanteisiin on kirjattu lukion turvallisuussuunnitelmaan.

4.7.2 Opiskelijan suojaaminen kiusaamiselta

Kiusaamisesta on kyse silloin kun yksi tai useampi ihminen toistuvasti ja pitkän ajan kuluessa kohdistaa tietoista ja aktiivista kielteistä käytöstä yhtä tai useampia kohtaan tai sulkee heidät joukostaan. Myös usealta taholta tuleva kiusoittelu voi muodostua asianosaiselle kiusaamiskokemukseksi. Lukiossa kiusaamista ei juurikaan esiinny fyysisellä tasolla, mikä tekee sen huomaamisen vaikeaksi. Syrjimistä tai henkistä kiusaamista saattaa esiintyä niin välitunneilla kuin oppitunneillakin. Myös opiskelijoiden suosimat sosiaalisen median palvelut tarjoavat kiusaamiselle tavan, jota on erityisen vaikea havaita. Siilinjärven lukiossa kiusaamisen määrää ja laatua selvitetään osana lukuvuosittaisia opiskelijakyselyitä.

Kiusaamiseen voi ajaa ryhmäpaine, kateus, vallankäyttö, pelko tai psykologiset projektiot. Kiusaajan voi olla vaikea sietää erilaisuutta, hänellä voi olla heikot sosiaaliset taidot, vähäinen empatiakyky ja hauras itsetunto. Kiusaaminen on ryhmä ilmiö ja myös sivustaseuraajat ovat osallisia tapahtumaan. Kiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi on tärkeää vaikut-

taa koulu yhteisön yleisiin asenteisiin ja erilaisuuden hyväksymiseen. Yhteishengen luomisella ja sosiaalisten taitojen vahvistamisella ehkäistään kiusaamista.

Kiusaamiseen puuttuminen on koko koulu yhteisön asia. Kiusaamista havainneen tai epäilevän tulee aina selvittää asia ja pyytää tarvittaessa ryhmän ohjaaja ja/tai opiskelu huollon edustaja avuksi. Kiusaamistapaus selvitetään keskustelemalla asianomaisten kanssa tilanteesta. Kiusaamisen vakavuuden ja jatkuvuuden mukaan päätetään jatkotoimenpiteistä. Tarvittaessa ollaan yhteydessä alaikäisen opiskelijan huoltajaan. Kurinpidollisista toimenpiteistä päättää rehtori opiskelijaa kuultuaan.

4.7.3 Opiskelijan suojaaminen häirinnältä

Häirinnällä loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. *Seksuaalisella häirinnällä* tarkoitetaan sanallista tai sanatonta, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista. Sukupuolinen ja seksuaalinen huomio muuttuu häirinnäksi, jos sitä jatketaan, vaikka kohteeksi joutunut ilmaisee pitävänsä sitä loukkaavana tai vastenmielisenä.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä seuraavin tavoin:

- seksuaalisesti vihjailevat eleet ja ilmeet
- härskit puheet, kaksimieliset vitsit sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset ja kysymykset
- seksuaalisesti väritynyt viestintä
- fyysinen koskettelu, sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- raiskaus tai sen yritys.

Sukupuoleen perustuva häirintä voi ilmetä seuraavin tavoin:

- alentava ja kielteinen puhe toisesta sukupuolesta tai toisen sukupuoli-identiteetistä
- toisen sukupuolen halventaminen

Kuten kiusaamiseen, myös seksuaaliseen ja sukupuoleen liittyvään häirintään puututaan Siilinjärven lukiossa heti. Häirinnän vakavuuden ja jatkuvuuden mukaan rehtori päättää jatkotoimenpiteistä. Tieto tapauksesta voi tulla paitsi opiskelijalta itseltään myös koulu yh-

teisön jäsenen tai terveydenhoitajan kautta. Oppilaitoksessa ryhdytään toimenpiteisiin häirinnän poistamiseksi heti asian tultua julki. Alaikäisen opiskelijan huoltajaan ollaan asiasta yhteydessä.

Opetustoimen palveluksessa olevalla on velvollisuus salassapitosäännösten estämättä tehdä ilmoitus poliisille, jos hänellä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä alle 18-vuotiaaseen kohdistunutta seksuaalirikosta (Lastensuojelulain 25§).

4.8 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Toimintaohjeet äkillisissä uhka- ja vaaratilanteissa on kirjattu lukion turvallisuussuunnitelmaan. Toimintaohjeet kriisin tapahduttua on koottu lukion kriisisuunnitelmaan, jonka on laatinut oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä (LOR).

5 Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Yksilökohtainen opiskeluhuolto antaa yksittäiselle opiskelijalle tukea hänen omista tarpeistaan lähtien. Yksilökohtainen opiskeluhuolto on opiskelijalle vapaaehtoista ja se toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava ja hänen mielipiteitään kuunteleva sekä luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhuoltoon liittyvissä kysymyksissä.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto pitää sisällään kouluterveydenhuollon palvelut, kuraattori- ja psykologipalvelut sekä monialaisen yksilökohtaisen opiskelijahuollon, jota toteutetaan moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää opiskelijan terveyttä, hyvinvointia, oppimista ja kokonaisvaltaista kehitystä.

5.1 Kuraattori- ja psykologipalvelut

Opiskeluhuollon psykologin ja kuraattorin antamalla opiskelun ja koulunkäynnin tuella ja ohjauksella tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Opiskelijan tulee päästä keskustelemaan henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun opiskelija, hänen huoltajansa tai jokin muu taho on sitä pyytänyt, ellei kyseessä ole ohjaus tai neuvonta tai keskustelun järjestämistä ei muuten nähdä tarpeelliseksi. Kiireellisissä tapauksissa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana oppilaitoksen työpäivänä. Arvion kiireellisyydestä tekee opiskeluhuollon henkilöstö. Opiskelijalle palvelu on maksutonta. (Opiskelija- ja oppilashuoltolaki (1287/2013).)

Lukion työntekijän havaitessa opiskelijan psykologin tai kuraattorin arvion ja/tai palvelujen tarpeen, tulee hänen opiskelijan kanssa keskusteltuaan olla viipymättä yhteydessä edellä mainittuihin. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, koulun työntekijä ottaa yhteyden kuraattoriin tai psykologiin. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen on annettava tieto tästä yhteydenotosta. (Opiskelija- ja oppilashuoltolaki (1287/2013).)

Siilinjärven lukiossa opiskelijan ohjaa kuraattori-, psykologi- tai terveydenhoidon palvelujen piiriin useimmiten ryhmänohjaaja yhdessä opiskelijan kanssa keskustellen. Aloitteellinen voi olla myös muu koulun opetushenkilöstöön kuuluva, joka havaitsee opiskelijan tuen tarpeen. Keskeistä on saavuttaa opiskelijan kanssa luottamuksellinen keskusteluyhteys. Ajan kuraattorille tai psykologille voi varata puhelimitse, Wilman kautta tai henkilökohtaisesti asioimalla.

Kuraattori vastaa oppilaitoksen sosiaalityön palveluista. Hän ohjaa ja auttaa opiskelijaa erilaisissa elämäntilanteissa, kuten itsenäistymiseen, asumiseen, toimeentuloon, mielen-terveyteen, arjenhallintaan ja opiskelukuntoon liittyvissä asioissa. Kuraattori tiedottaa opiskelijoiden käytettävissä olevista palveluista sekä tarvittaessa ohjaa opiskelijoita erilaisten palveluiden piiriin.

Psykologin työn tavoitteena on tukea opiskelijoiden psyykkistä hyvinvointia. Psykologiin voi ottaa yhteyttä esimerkiksi opiskeluun liittyvän stressin, opiskelunvalmiuksiin, oppimisen pulmien, masennuksen, ahdistuneisuuden tai yleisen pahan olon tunteiden, ihmissuhteisiin liittyvien huolien ja erilaisten kriisitilanteiden vuoksi. Psykologilla käyntien määrä ja tiheys

vaihtelevat yksilöllisesti. Tarpeen mukaan opiskelija ohjataan jatkotutkimuksiin tai – hoitoon tai muihin palveluihin

5.2 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16 §:n mukaista kouluterveydenhuoltoa. Kouluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri.

Terveydenhuoltolain mukaisilla kouluterveydenhuollon palveluilla:

- 1) edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta;
- 2) edistetään ja seurataan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä;
- 3) tunnistetaan oppilaiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.

Lisäksi kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu vanhempien ja huoltajien hyvinvoinnin ja kasvatustyön tukeminen.

Siilinjärven lukiossa ajan terveydenhoitajalle voi varata puhelimitse, Wilman kautta tai henkilökohtaisesti asioimalla. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaan opiskelijalla tulee olla mahdollisuus päästä terveydenhoitajan vastaanotolle tarvittaessa myös ilman ajanvarausta. Niinä koulupäivinä, kun terveydenhoitaja ei ole paikalla, voivat opiskelijat kääntyä yläkoulun terveydenhoitajan tai perusterveydenhuollon puoleen. Koululääkäri huolehtii määräaika- ja kutsuntatarkastuksista. Muu terveydenhuolto järjestetään perusterveydenhuollossa.

Terveydenhuoltohenkilöstö huolehtii myös opiskelijan sairauden vaatiman hoidon ja lääkeytyksen järjestämiseen liittyvästä yhteistyöstä lukiossa sekä ohjaa opiskelijan tarvittaessa muiden sairaanhoidon palveluiden piiriin. Erityisruokavaliota tarvitsevat opiskelijat saavat Siilinjärven lukiossa oman aterian terveydenhoitajan tai lääkärin kirjallisen lausunnon perusteella ja ohjeiden mukaisesti.

5.3 Moniammatillinen asiantuntijaryhmä (MOR)

Asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti opiskelijan opiskeluhuollon tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa se opiskeluhuollon tai oppilaitoksen henkilökunnan edustaja, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu ja/tai joka havaitsee tuen tarpeen. Asiantuntijaryhmän monialaisuus ja tapauskohtainen kokoonpano perustuvat yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka kirjaa tarvittavat tiedot opiskeluhoitokertomukseen. (Opiskelija- ja oppilashuoltolaki (1287/2013).)

Moniammatillisen opiskelijahuoltoryhmän (MOR) kokoaminen lähtee Siilinjärven lukiossa useimmiten opiskeluhuollon toimijan eli kuraattorin, psykologin tai terveydenhoitajan aloitteesta. Opiskelija määrittelee, ketkä oppilaitoksen ja opiskeluhuollon henkilöt osallistuvat ryhmään. Asian käsittelyyn voi osallistua myös muita tarvittavia yhteistyötahoja opiskelijan kirjallisella suostumuksella (Suostumuslomake: Liite 1).

Moniammatillisen ryhmän jäsenet voivat tarvittaessa konsultoida muita asiantuntijoita, esim. opettajaa opiskelijaa yksilöimättä. Asiantuntijoiden konsultointiin ei tarvita opiskelijan eikä huoltajan suostumusta. Siitä kuitenkin kerrotaan opiskelijalle ryhmän tapaamisessa.

Alaikäinen voi painavasta syystä kieltää huoltajaansa osallistumasta opiskeluhoitoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen, jollei se selvästi ole hänen etunsa vastaista. Arvion edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.

Mikäli opiskelijan suostumusta opiskelijahuoltoasian käsittelyyn ei saada, kieltö kirjataan lomakkeelle ylös, jotta voidaan jälkepäin osoittaa oppilaitoksen ottaneen asian esille.

5.4 Opiskeluhoitokertomuksen laatiminen ja säilytys

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja muut oppilashuoltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Kuraattorit kirjaavat yksilötapaamiset kuraattorin asiakaskertomukseen.

Moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokoontumisessa ryhmän keskuudestaan nimeämä vastuuhenkilö kirjaa tiedot opiskeluhuoltokertomukseen, mutta myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä kirjauksia. Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä. Jos opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja annetaan sivullisille, opiskeluhuoltokertomukseen merkitään, mitä tietoja on luovutettu, kenelle ja millä perusteella. (Opiskeluhuoltokertomuksen lomakepohja: Liite 2)

Opiskeluhuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat muodostavat opiskeluhuoltorekisterin. Ne arkistoidaan ensin lukiolla ja toimitetaan myöhemmin Siilinjärven kunnan päätearkistoon arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. Opiskeluhuoltorekisterin vastuuhenkilönä toimii lukion rehtori.

Vastuuhenkilö määrittelee tapauskohtaisesti opiskeluhuoltorekisterin käyttöoikeudet ja päättää tietojen luovuttamisesta tilanteissa, joissa tietojen pyytäjällä on lakiin perustuva oikeus saada tieto. Opiskeluhuolto-, potilas- ja kuraattorin asiakasrekisteriin sisältyviä tietoja voidaan tällaisessa tapauksessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietojen suojaamisesta huolehditaan tällöin asianmukaisesti.

Opiskelijalla ja alaikäisen opiskelijan huoltajalla on oikeus saada tietää, mitä tietoja hänestä on rekisteriin ja kertomuksiin merkitty ja kenelle tietoja on luovutettu. Mikäli sivulliselle annetaan opiskelijahuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Ohjeet moniammatillisen ryhmän (MOR) toimintaan ja kirjauksiin Siilinjärven lukiossa ovat tämän suunnitelman liitteenä 3.

5.5 Muut yhteistyötahot opiskelijan yksilöllisten tukitoimien järjestämiseksi

5.5.1 Huoltajat

Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Kuitenkin opiskelijan omat huomiot ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa. Alaikäinen voi kieltää painavasta syystä huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia

salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajilleen. Huoltaja ei voi kieltää opiskelijaa saamasta opiskeluhuollon palveluja (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).

Opiskelijalla on halutessaan, myös ilman huoltajan suostumusta, oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen koulunkäyntiinsä tai kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi psykologin tai kuraattorin arvion perusteella. Tarvittaessa oppilas on ohjattava muihin oppilashuollon palveluihin tai muun tarvittavan palvelun piiriin.

Jotta koulu voisi varmistaa, että huoltajat saavat asetuksen mukaisen tiedon opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä, koulu voi edellyttää huoltajan allekirjoitusta tiedotteisiin sellaisilta opiskelijoilta, jotka eivät vielä ole täysi-ikäisiä. Mikäli huoltaja toivoo, ryhmänohjaaja järjestää huoltajalle ja opiskelijalle yhteisen keskustelumahdollisuuden koulussa.

5.5.2 Opintojen ohjaus ja tukitoimet

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon toimien piirissä oleva opiskelija tarvitsee usein myös erityistä ohjausta ja tukea opiskeluissaan. Tällöin monialaisessa asiantuntijaryhmässä (MOR) on tarkoituksenmukaista olla mukana opinto-ohjaaja ja/tai erityisopettaja. Opiskelijalle voidaan sopia tarpeellisia erityisjärjestelyjä opintoihinsa, esimerkiksi tavanomaista hitaampaa etenemistä tai osittain itsenäistä opiskelua. Nämä kirjataan myös opiskeluhuoltokertomukseen.

Opiskelijan opintojen tukemiseksi voidaan Siilinjärven lukiossa järjestää pedagogisen ryhmän kokous (POR), jossa mukana ovat esimerkiksi opiskelija huoltajineen, ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja rehtori. Tällaisen ryhmän tapaamisesta tehdään kirjaukset opiskelijarekisteriin, mutta ei varsinaista opiskeluhuoltokertomusta.

5.5.3 Etsivä nuorisotyö

Opiskelijan tilanteesta ilmoitetaan kotipaikkakunnan etsivälle nuorisotyölle, mikäli nuoren opinnot ovat keskeytymässä. Tämä tehdään ensisijaisesti opiskelijan suostumuksella, mutta mikäli opiskelijaa ei tavoiteta, voidaan yhteyttä ottaa ilman suostumustakin. Tällöin yhteydenotosta ilmoitetaan opiskelijalle. Tästä toimintatavasta tiedotetaan opiskelijoille ja huoltajille.

5.5.4 Lastensuojelu

Lastensuojelulain (417/2007) 25§:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetustoimen henkilökunnalla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus ilmoittaa viipymättä kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Siilinjärven kunnassa lastensuojeluilmoitukset ottaa vastaan sosiaalipäivystys. Virka-ajan ulkopuolella soitto hätäkeskukseen nro 112. Ilmoituksen saavuttua lastensuojeluun tehdään arvio lastensuojeluasian kiireellisyydestä sekä siitä, käynnistääkö se lastensuojelutarpeen selvityksen.

5.5.5 Poliisi

Lastensuojelulain 25 § 3 momentin mukaan koulun henkilökunnalla on velvollisuus tehdä ilmoitus poliisille, jos heillä on syy epäillä, että lapseen on kohdistettu rikoslain mukainen seksuaalirikos tai henkeen ja terveyteen kohdistuva rikos, josta on säädetty enimmäisrangaistuksena vähintään kaksi vuotta vankeutta.

Seksuaalirikosten osalta ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia seksuaalirikoksia, esimerkiksi seksuaalista ahdistelua. Koulun henkilökunnalla ei ole harkintavaltaa ilmoituksen tekemisessä. Poliisille tehdyn ilmoituksen jälkeen toimitaan heiltä saatujen ohjeiden mukaisesti. Vaikka teon kohde (tai hänen huoltajansa) vastustaisivat ilmoituksen tekemistä, niin henkilökunnalla on velvollisuus tehdä se.

Henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten osalta pahoinpitelystä ja sitä vakavammista rikoksista on tehtävä ilmoitus. Mikäli kyseessä on lievä pahoinpitely, niin tällöin ilmoitusvelvollisuutta ei ole.

6 Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen, seuraaminen ja arviointi

Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä oppilaitoksen sijaintikunnan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhoollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26 §)

Lukion yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä seuraa opiskeluhoollon toteutumista mm. opiskelijakyselyillä ja valtakunnallisen kouluterveyskyselyn oppilaitoskohtaisista tuloksista sekä arvioi opiskeluhoollon tarvetta vuosittain. Näin pyritään kehittämään opiskeluhoolltoa.

Suunnitelmassa esitetään seurattavat asiat, tietojen kokoamiseksi käytettävät menetelmät, seurannan aikataulu sekä vastuussa oleva taho.

Opiskelijahuollon työntekijät kirjaavat yhteydenotot ja niitä seuranneet toimenpiteet terveydenhuollon sähköiseen tietojärjestelmään. Annettujen aikojen määrää ja lakisääteistä toteutumista tarkastellaan lukukausittain.

Siilinjärven kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa opiskeluhuollon palvelujen tarvetta ja toteutumista kunnan alueen oppilaitoksissa. Ohjausryhmä kerää säännöllisesti palautetta eri oppilaitoksilta, antaa ohjausta ja suosituksia sekä järjestää koulutus- ja yhteistyön kehittämistilaisuuksia.

7 Liitteet

Liite 1: Suostumus opiskelijan asian käsittelyyn moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä

Liite 2: Opiskeluhoitokertomus

Liite 3: Ohjeita monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn

SIILINJÄRVI
Siilinjärven lukio

Liite 1 opiskeluhoitosuunnitelma 2019

Suostumus opiskelijan asian käsittelyyn moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä (MOR)
Opiskeluhoitokertomuksen kansilehti – **salassa pidettävä**

Opiskelijan nimi	Ryhmä	Syntymäaika
-------------------------	--------------	--------------------

Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenet (oikeus nähdä opiskeluhoitokertomus)

ammattiasema	nimi	rooli (vireillepanija / kirjaaja / puheenjohtaja)
opettaja / ryhmänohjaaja		
erityisopettaja		
rehtori / apulaisrehtori		
opinto-ohjaaja		
terveydenhoitaja		
kuraattori		
psykologi		
muu		
muu		

Asian käsittelyyn saavat osallistua lisäksi (esim. sosiaalipalvelut, KYS, muu läheinen)

	taho, ammattiasema	nimi

Allekirjoitukset

Suostun siihen, että edellä mainitut henkilöt osallistuvat monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn	
Päivämäärä	Opiskelijan allekirjoitus
Päivämäärä	Huoltajan allekirjoitus
Päivämäärä	Huoltajan allekirjoitus

Opiskelijan nimi	Henkilötunnus
Osoite	Kotikunta

Huoltajan nimi	Puhelinnumero
Osoite	
Huoltajan nimi	Puhelinnumero
Osoite	

Moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokouksessa läsnä:

ammattiasema	nimi	ammattiasema	nimi
opiskelija		opinto-ohjaaja	
huoltaja		terveydenhoitaja	
huoltaja		kuraattori	
opettaja / ryhmänohjaaja		psykologi	
erityisopettaja		muu	
rehtori / apulaisrehtori		muu	

Aihe

Tähänastiset tukitoimenpiteet (esim. koulun toimet sekä eri tahojen arviot, tutkimukset, selvitykset)
--

Asian käsittely tässä kokouksessa ja päätetyt jatkotoimenpiteet (toteuttamissuunnitelma sekä toteutuksesta ja seurannasta vastaavat tahot)
Mitä tietoja ja kenelle opiskelijasta on annettu sekä peruste tiedon luovuttamiseen
Milloin asiaan palataan seuraavan kerran?

Kirjauksen päivämäärä	Kirjauksen tekijä ja ammattiasema

Opiskeluhoitokertomuksen kirjaaminen

Yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoitokertomuksen järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.
- Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Oppilashuoltokertomukset sekä muut opiskeluhoitokertomuksen tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitokertomukseen. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opiskeluhoitokertomukseen tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

OHJEITA MONIAMMATILLISEN ASiantuntijaryhmän (MOR) KOKOAMISEEN, OPISKELUHUOLTOKERTOMUKSEN Kirjaamiseen JA ARKISTOINTIIN

MOR-kokouksen tarpeen arviointi

Kun sinulla on opiskelijasta huoli, joka on hyvä käsitellä moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä (MOR), ole yhteydessä opiskelijaan. Kerro huolestasi ja moniammatillisen asiantuntijaryhmän (MOR) tapaamisen tarpeesta. Sovi yhdessä opiskelijan kanssa, keitä ryhmään tulee mukaan.

Tarvittaessa voit konsultoida opiskelijan nimeä kertomatta ketä tahansa opiskeluhoillon työntekijää.

Asiantuntijaryhmän roolit ja lomakkeet

Tutustu moniammatillisen asiantuntijaryhmän (MOR) lomakkeisiin:

- suostumus opiskelijan asian käsittelyyn moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä (MOR)
- opiskeluhoiltokertomus

Vireillepanija on henkilö, joka kutsuu moniammatillisen asiantuntijaryhmän koolle. Siilinjärven lukiossa se on yleensä opiskeluhoillon toimija, ryhmänohjaaja tai opinto-ohjaaja.

Opiskeluhoiltokertomuksen kirjaaja nimetään monialaisen asiantuntijaryhmän sisältä. Vireillepanija ja kirjaaja voivat myös olla sama henkilö.

Tärkeää on, että moniammatillinen asiantuntijaryhmä on sopinut keskuudestaan sekä vireillepanijan, kirjaajan että puheenjohtajan ENNEN palaverin alkua. Nämä sovitut roolit kirjataan valmiiksi suostumuslomakkeeseen.

Moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokouksen alussa:

Kokouksen aluksi kerro tarvittavista asiakirjoista ”suostumus opiskelijan asian käsittelyyn moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä (MOR)” sekä ”opiskelijahuiltokertomus”. Täytä lomake tarvittavilta osin ja pyydä opiskelijan/hoiltajan/hoiltajien allekirjoitukset suostumukseen.

Opiskeluhoiltokertomuksen kirjaaminen ja arkistointi

Kirjaa opiskeluhoiltokertomukseen lyhyesti siinä vaadittavat kohdat. Laita kertomus kirjekuoreen. Kirjoita kirjekuoren päälle opiskelijan nimi, ryhmä, syntymävuosi ja päivämäärä. Kiinnitä kirjekuoren päälle suostumuslomake klemmareilla. Vie kirjekuori arkistoon.

Kun saman opiskelijan asiaan palataan seurantana, avaa kirjekuori. Keskustelu käydään aikaisemman opiskeluhoiltokertomuksen pohjalta. Tee uusi opiskeluhoiltokertomus, johon kirjataan mm. senhetkisen ryhmän läsnäolijat. Jos läsnä on uusia jäseniä, joita ei edellisessä ryhmässä ollut mukana, lisää heidät myös Suostumus -lomakkeeseen. Pyydä opiskelijan allekirjoitus tähän kohtaan lisäten siihen myös päivämäärä, jolloin uusi henkilö on lisätty (esim. nimi sukunimi 1.1.2019 / opiskelijan allekirjoitus).

Laita kaikki opiskeluhoiltokertomukset uuteen kirjekuoreen, johon kirjaat opiskelijan nimen, ryhmän, syntymävuoden ja nyt uuden pidetyn palaverin päivämäärän.

Opiskelijalla / hoiltajalla on oikeus saada opiskeluhoiltokertomuksesta kopio niin halutessaan. Kopiota ei anneta automaattisesti - ainoastaan, jos opiskelija pyytää.